

گاندی

شروین وکیلی

سرشناسه: وکیلی، شروین، ۱۳۵۳-

عنوان و نام پدیدآور: گاندی/ شروین وکیلی.

مشخصات نشر: تهران: نشر شورآفرین، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۷۴ ص. شابک: 978-600-8055-83-9

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: گاندی، ماهاتما، ۱۸۶۹-۱۹۴۸ م.

موضوع: Gandhi, Mahatma

رده بندی کنگره: DS ۴۸۱/ گ ۱۳۹۶۲ ۸

رده بندی دیویی: ۳۵۰۹۲/۹۵۴

نمارة کتابشناسی ملی: ۴۷۲۳۲۵۸

تاریخ اکنون - ۱

گاندی

شروین وکیلی

مدیر هنری و طراح جلد: سارا بیژن

ناظر فنی چاپ: حسین کاظمیان

نوبت چاپ: اول ۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: پردیس دانش

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۵۵-۸۳-۹

نشانی: خیابان انقلاب، پیچ شمیران، کوچه نوبخت، پلاک ۲، واحد ۱

تلفن: ۰۹۱۲۵۵۷۹۱۴۵ - همراه: ۸۸۴۳۰۴۹۹

فهرست

۹.....	پیش در آمد
۱۱.....	پرسش‌های کلیدی
۱۳.....	زندگانه‌ی گاندی
۱۷.....	اندیشه‌ی گاندی
۲۱.....	سلوك اخلاقی گاندی
۲۳.....	پرسش از خاستگاه اراده گاندی
۵۱.....	نقد گاندی در مقام شخصیت تاریخی
۷۵.....	نقد پیامدهای سیاسی گاندی
۸۹.....	نقد نظام اخلاقی گاندی
۹۷.....	کتاب‌نامه

پیش درآمد

گازای را می‌دانست داریم. تا حدودی به خاطر مخالفت پنهان و به حقی برایان با اس‌عمار اعلیس دارند، و نقشی که گاندی در مبارزه با ایشان ایفا کرد، و تا حدی برای این که آرامش را برپا کرد و حتا شکل ظاهری اش را می‌پسندیم. گاندی در نگاه اول به یکی از تپسان پنهان باستان شباهت دارد که با همان لباس از صفحه‌های قدیمی تاریخ بیرون پریده باشد. در قرن بیستم، گاندی رهبر یکی از بزرگترین ملت‌های دنیا برای دستیابی به استقلال بود، و این است که اگر گویم کشور مدرن هند تا حدود زیادی آفریده‌ی اوست.

اما من پیش از آن که پیروزمندی اش در برابر استعمار پیر انگلیس، با ظاهر قدیس مآبانه اش را در نظر داشته باشم، شیوه‌ی برخوردش با سیاست را و درایتی که برای پرهیز از خونریزی داشت را بزرگ می‌دارم. با این وجود، درباره‌ی گاندی هم مانند هر کس دیگری، بر این باورم که باید مبانی نظری و پیامدهای عملی آرای او را نقد شوند، تا ستایشی و پذیرشی که هست از صافی عقل و خرد بگذرد و با افروخته‌ی خودآگاه و افسانه‌آمیز آغشته نشده باشد.

آنچه که از ابتدای کار در سلوک گاندی به نظرم بحث‌برانگیز می‌رسید، تاکید افراطی او بر عدم خشونت است. چنین تاکیدی در سال‌های اخیر در میان فعالان مدنی ایران نیز باب شده بود و در شرایطی که یکی از طرف‌های درگیر در کشمکش سیاسی به خشونت‌های بی‌سابقه‌ای دست می‌یازید، راهبرد عدم خشونت داروی درد مردم پنداشته می‌شد. بنا به تجربه‌ی تاریخی کشورهایی مانند شوروی و چین، این نکته محل پرسش است که کارایی و کامیابی این راهبرد در موقعیتهایی که نظام سیاسی خشن و سرکوبگری حاکم باشد،

چقدر است. این پرسش را می‌توان به گذشته هم تعمیم داد و مثلاً پرسید راهبرد عدم خشونت در جریان حمله‌ی مغول به ایران چقدر کاربرد می‌داشته است؟ پرسش دیگری که باید درباره‌ی رویکرد گاندی به مفهوم خشونت طرح شود، زیربنای فلسفی و بستر اخلاقی‌ایست که بر مبنای آن قاعده‌ی عدم خشونت استنتاج شده و قوام یافته است. این نوشتار رساله‌ی کوتاهی است که گاندی را با نگاهی نقادانه می‌نگرد، و سودمندی راهبردهای ابداع شده توسط وی را در زمانه‌ی ما و برای ما، مورد پرسش قرار می‌دهد.

www.ketab.ir